Рік III. Львів, 11. серпня 1929. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 33.

ПРАВДА

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.
„ПРАВДА“
Львів, вул. Кльоновича ч. 8. II. пов.
Телефон 4—48.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 10 зол. Півріччно 5 зол. Чвертьрічно 2 зол. 50 сот. Місячно 1 зол
За кордоном: Річно 2 амер. доляри або їх рівновартість.
Поодинноке число коштує 20 сот.

Динамітовий замах у Загребі

Часописи доносять із Загребу, що 5. ц. м. нічю довершено там динамітового замаху на касарні жандармерії. До пивниці в касарні кинули пекольну машину. Машина експльодувала й наробила великих шкід, 8 жандармів убитих, один важко ранений. Здогадуються, що замах зробили комуністи. Багато підозрілих в участи в замаху арештовано.

——o——

ВЕЛИКА ХВИЛЯ В РИМІ.

Від 1870 р. стало знов дійсністю це, чого ввесь світ дожидався нетерпляче відколи Ватикан погодився з італійською владою — перший виїзд свят. Вітця поза мури Ватикану. Сталося це з нагоди великої процесії, в якій свят. Отець ніс монстранцію. Наш образок представляє Папу в часі процесії під великанським бальдахіном, що його несе 12 людей.

Повстання на Сибірі

Із Шангаю доносять, що в Амурській области зорґанізувались відділи зложені з російських еміґрантів в силі 20.000 чол. добре узброєних, під проводом офіцирів бувшої царської армії. Селяне відносяться до них з пасивною прихильністю. Повстанці думають проголосити самостійну східно-сибірську державу. Уссурійська залізниця частинно знищена, так, що радянське правительство не може післати в той район своїх військ.

——o——

Страйк углекопів в Румунії

Пол. Телеґр. Аґенція повідомляє, що в копальни вугля Люпені в Румунії розпочало вчера страйк 3000 робітників. На другий день прийшли до копальні військові відділи і ґенеральний прокуратор, котрий видав спеціяльні зарядження. Супроти цього, що робітники стріляли на військо, це останнє було примушене ужити стрільного оружя. Десять робітників убито, багато ранено. Слідство ствердило, що ані страйк, ані пізніші кріваві наслідки не були ділом комуністів.

Холєра в Сх. Індії

В північній частині Східньої Індії вибухла холєра на тому просторі, де недавно все було залите водою. У багатьох селах від цеї зарази вимерло більше як половина населення. Пошесть з неймовірною швидкістю поширюється дальше.

Патріотизм і праця

Патріотизм і праця — це головний клич кожного народу. Є він проте й мусить бути й у нашім народі. Та так низко, як у нас, не стоїть він мабуть ні в одного народу в Европі. Те, що ми опинилися на останьому місці, сталося якраз з недостачі належного патріотизму. В нас він звихнений, викривлений, опертий на чисто земських підвалинах, а в других народів походить він зі св. Віри, і тому підносить його та творить для нього постійну, сильну, здорову підвалину.

Культурний і економічний упадок та політична залежність це наслідки нашого звихненого патріотизму. І коли ми сьогодні нездужаємо на ці три важкі рани, то мусимо собі усвідомити, що ми себе самі зранили і з цих ран самі себе мусимо вигоїти.

Патріотизм — це любов рідної країни і рідного народу. Та ця любов лише тоді вітчині пожиточна, як походить з висших спонук, як походить з св. Віри. Бо така любов — це чеснота, а любов не зі св. Віри, тільки зі земських спонук — це ніби-чеснота, викривлене почуття людського серця, що веде звичайно до упадку так поодиноких людей, як і цілих народів. Чеснота не може мати знамен чисто земського характеру, бо тоді вона що раз більше затрачує знамена чесноти аж доки не перейде в гріх, противний властивій чесноті. Розуміти любов до народу не з віри, а з чисто земських спонук значить тільки, що її заперечити й доказати, що в нас її нема. В нас, як і є який патріотизм, то звичайно на устах, патріотизм поверховний, а з такого патріотизму ніколи не було і не буде хісна народам.

Нарід, що по світовій війні задержав, або осягнув політичну самостійність та заняв місце в крузі вільних народів, з певністю осягнув це тому, що патріотизм його походить з висших, надприродних спонук і що він передовсім у св. Вірі шукає рятунку для себе. Любов до вітчини в нього йде в парі з приписами четвертої Заповіди Божої. Бо слова „Шануй вітця твойого і матір твою, то добре тобі буде й довго будеш жити на землі“ в ширшім значінню кажуть йому шанувати все, що йому рідне, любити його, дорожити ним, словом наказують вітчину любити, на її шкоду нічого не робити, лише працювати для її піднесення, для її добра. Член такого народу свідомий, що переступити цю чесноту, це те саме, що переступити Божу Заповідь. Нема в такім народі тільки зрадників, що в нас, бо таке явище, як незгідне з законом Божим, йому не зна-

не. Лиш такий нарід має запевнену будучину, що його патріотизм походить з св. Віри, опертий на християнській любови ближнього та йде в парі в вимогами законів Божих. Ані, то будучність його непевна, а дні його почислені навіть тоді, коли він самостійний.

А як у нас? У нас то вже так далеко зле розуміють патріотизм, що хоч кожний себе за патріота має, горлає, що патріот, за Україну розпинається, то рівночасно він цю саму Україну веде до упадку — розпинає її.

Майже вся наша інтеліґенція, що з малими тільки виїмками релігійна, патріотична з чисто земських спонук. В її патріотизмі відиграє ролю звичайно амбіція, самолюбство, матеріялізм, зависть за першенство в проводі народу, особиста слава і т. д. Звідси то й походять всі особисті порахунки, сварня, ненависть, зависть, протекція, недовірчивість, упередження одних до других, партійна сторончість, словом одна велика внутрішня боротьба в народі, а тим самим невдачі і розчарування. А як і є в кого добрий намір, то безуспішна його праця з недостачі Божого благословенства, яке залежить від праці й труду цілого народу.

А селянин, що звичайно більше привязаний до св. Віри ніж інтеліґенція? Він справді дуже богато міґби причинитися до добра своєї батьківщини й не одно лихо направити, колиби зрозумів, що занедбання під цим оглядом та народови шкідливі діла — це гріх і що народньої зради слід вистерігатися на рівні з другими гріхами. Та на жаль противно. Бо дійшло до того, що селянин ділаючи на шкоду рідного народу на службі в чужих нераз тільки за ласкаве слово або дуже марну користь матеріяльну сповняє дальші релігійні практики християнина, а зрада народу в його розумінню не тільки, що не гріх, але ще й рід якоїсь ніби-чесноти, так що аж нею величається. — А вже найкрасшим доказом, що селянин народню зраду не уважає гріхом є св. Сповіди вірних, в яких майже ніхто не визнає цього так частого гріха в народі. Деякі вірні при тім виявляють навіть велику побожність і ревність за справи Божі, та навіть священикови недовіряють, як що хоче їх переконати, що гріхом є зраджувати свій нарід та ділати на його шкоду.

З цього видно як великі в нашім народнім життю противности; або патріотизм не з св. Віри, опертий на чисто земських основах, або діла життю народа шкідливі в добрій вірі. Як одно так і друге, це безумовно в життю народа страшні хиби й треба їх як найскорше усунути.

Серед інтеліґенції усунемо цей гріх релігійним, християнсько - католицьким впливом на верстви нашої інтеліґенції зачинаючи від виховання на інтеліґентів нашої молоді. Робить це тільки одна Церква католицька. Та до помочі їй стати повинні також і всі світські товариства, інституції й установи. А головно до помочі Церкви стати повинна лептами віруючого народа удержувана „Рідна Школа“ виховуючи молоду інтеліґенцію в дусі Церкви католицької та усуваючи з помежи молоді так часті впливи релігійного лібералізму. Був би це посередній релігійний вплив на весь Український нарід. Бо релігійний лібералізм, що закрадається вже й до душі селянина, як раз переливається з інтеліґентних верхів на ввесь нарід.

Серед народу усунеться це лихо, коли переконається вірних, що народня зрада це гріх і що її належить вистерігатися як образи Бога.

Такий патріотизм певно подобається Господу Богу й Він поблагословить кожну працю з такого патріотизму для добра нещасного народу.

Станьмо на рівні з другими народами під оглядом чеснот, а станемо з ними на рівні і під оглядом соціяльного положення, як що не байдужі для нас і ці дочасні справи. **Ю. Ілія Братик.**

——o——

Зі світа

Землетрус в Америці.

Часописи доносять з Ню-Йорку, що в північній частині південно-американської республики Еквадор був страшний землетрус. Місцевість Мовурґо зівсім знищена. Згинуло 60 людей. Матеріяльні шкоди дуже великі. На верхні землі відкрилися глибокі отвори до 4 і пів метрів проміру. Землетрус тривав, та вже з меньшою силою, аж до пізнього вечера.

Фінсько-радянське непорозуміння.

Між Фінляндією й Радянщиною повстало гостре непорозуміння. Причиною непорозуміння те, що біля Ґельсінґфорсу зударився совітський корабель з фінляндським, при чому оба кораблі поважно ушкоджені. Команданта совітського корабля і його залоги не пустила фінляндська влада на беріг й аж на старання радянського посольства позволила їм перейти на другий корабель. В звязи з цим радянське правительство наміряє вислати гостру ноту зі спротивом до фінляндського правительства.

Гаська конференція відбудеться 6-го серпня.

Як подають гаські часописи, гаська конференція почнеться 6-го серпня. Запрошуючі держави — Анґлія, Франція,

---

ІВАН ВАЗОВ

ВПЕРТЮХ

ОПОВІДАННЯ.

Поїзд щойно спинився на стації й мав уже рушати дальше, бо спиняється тільки на дві хвилини — час потрібний на прийняття й видачу почти. Невеличка це стаційка, рідко коли висідає тут або всідає який подорожний.

Та сьогодні, як іще ніколи, велика громада селян і селянок увихалася на пероні, живо розмовляючи, пращали одні одних, а саме цих, що мали китички й гильки букшпану на шапках. Були це запасні вояки з недалекого села К. Їх покликали на вправи, що мали тривати всего три тижні. Та якась неправдива чутка про близьку війну звела селян і вони пращалися з молодю так, начеб не мали бачити її довго — а може й ніколи.

В одній хвилині зібралися всі перед старим довгим возом третьої кляси, що був при самому тендрі. Це першенство завдячує трета кляса сумним досвідам, бо в разі нещастя, перші вози замінюються в тріски враз із людьми, що є в них, зберігаючи осьтак задні вози, що за них платиться більше.

В останній хвилині, коли дався чути пронизливий свист пари й возиворухнулися, якесь гарне дівча вискочило звинно на ступень воза й подало китичку квіток високому, синьоокому воякові, що вихилився з вікна, схопив квітки та стиснув сильно долоню дівчати.

Поїзд рушив, а обоє молодята не вспіли, чи не могли перекинутися хочби одним словечком. Дівча задихане, червоне з умучення, стежило зором вікно воза, що зникав у далі, в якому видніла непорушна голова синьоокого вояка.

*

Вскорі поїзд зник за горбком. Сонце жарило, кидаючи на пращання огнисте проміння на чорну гору — й зайшло.

Пустими, глухими полями поїзд гнався лискавкою. В возах засвітили лямпи. Молодь розвязала клуночки зі запасами, щоб покріпитися цим, що дали їм на дорогу. Нараз пронісся пронизливий свист пари — поїзд спинився.

— Що сталося? Чи це стація? — питали юнаки, виглядаючи крізь вікна в темну даль. Та ніщо не могли доглянути. Поїзд спинився в чистому полі. Видно якась перепона спинила його.

— Видно червоне світло! — закликав один.

І дійсно, при найблизчій вартовій будці виставили червону ліхтарку, як знак, що найблизчий місток зіпсутий, а поїзд мусить тут ждати до завтра, поки не покінчать направи.

— Хто хоче, може висісти! — кликав кондуктор, відчиняючи дверцята возів.

На млі ока найшлися вояки на чистому полі. Подорожні з інших возів повисідали теж. Та вони не прийняли цеї немилої пригоди так байдуже й так спокійно.

— Це безсоромність! — кликали панове з другої кляси.

Запасники глядили на цю приключку холоднокровно — зчудувало їх це, та не розгнівило. Проснулося в них воцьке виховання, що його першим обовязком слухняність і терпеливість.

— Но! слухайте — закликало кількох — покладемося в траву.

— Пани хай сплять у возах, щоб не поперестуджувалися — підсміхувалися інші.

— На траву! Під темне небо!

Ніхто з них не хотів остати в возі й коли „панове“ позачиняли вікна в возах, щоб не продістався до них нічний холод, вояки кинулися на мягку траву, впявивши очі в моргаючі зірки, що мигтіли на темному безмежі, мов брилянтовий пісок — а думки їх линули в даль, у рідне село, де теж думали про них із тугою,

*

Італія й Бельґія — вислали до Злучених Держав прохання, щоби вислали на конференцію обсерватора. Конференцією проводитиме або бельґійський премієр Яспар або Бріян.

Конференція вже почалася.

Релігійна боротьба на Радянщині.

В селі Дрюцкові у Тверській ґубернії прийшло до завзятущої релігійної боротьби. В боротьбі взяло участь 1000 селян. Причиною була заборона свята св. Миколая, що його там святкують торжественно від калькасот літ. Боротьба трівала дві доби й припинено її щойно, як прийшли в село сильні відділи Д. П. У. Загалом по обох боках побожних селян і безбожників полягло 106 людей. Крім цього чимало селян потерпіло важкі рани.

Поворот мехіканських священиків.

По угоді Святішого Отця в Римі з мехіканською владою в останніх днях повернуло до Мехіка зі Злучених Держав, Канади, Ґватемалі, Нікараґуї, Куби і инших островів Антильського архіпеляґу чотири тисячі мехіканських священиків.

Катастрофи в копальні.

Оноді вечером в одній із копалень в околиці Кувсей Лєн у Франції вибух ґаз. В хвилині вибуху було в копальні 160 гірників. До півночі добули 8 трупів. — В Германіцах Дольних під Вальбжиском полумя бензинової лямпки, що від копальняних ґазів розжарилася до білости, вибухло наверх і запалило трійливі ґази, що були в холоднику. Число померших наслідком катастрофи зросло до 30. З копальняної залоги зїхало на другий день під землю тільки 15 гірників, инші під враженням катастрофи відмовилися від праці.

Спір за спадщину по російському цареві.

Небаром зачнеться перед одним із американських судів процес за видачу майна, що його лишив у Америці останній російський цар Микола II. Права до цього майна доходять: члени давньої царської семі, пані Чайковська, що подає себе за архикняжну Анастасію й радянська влада. Майна є десять міліонів долярів. Заступник радянського правительства заявив, що він докаже, що радянська влада єдино має право до цього майна. Часопис „Шикаґо Трібюн“ подає однак, що американське правительство зголосить свої домагання до спадщини з огляду на позички, що їх узяв від Америки Керенський у сумі 187 міліонів долярів.

Посуха в Анґлії.

Анґлію навістила посуха. В багато місцевостях повисихали ріки, озера та криниці.

Землетрус у Чілє.

Місто Сантіяґо навістив сильний землетрус. Найнагальніші потрясення були в Вальпарайзо, Талька та Консепсіон.

Бунти в тюрмах.

В Люблині в тюрмі на Замку, де сидить 417 криміналістів і 120 комуністів, вибух був 2. ц. м. вечером бунт. У звязи з комуністичним „червоним днем“ комуністи кілька днів співали „інтернаціонал“ та зчиняли бучі. Начальник тюрми запорядив перенесення проводирів до окремих келій, що викликало забурення серед комуністів, до яких прилучилися криміналісти. Вязні стали руйнувати келії й відламками скла, цегол і стільцями атакували вязничну сторожу, яка спершу не могла дати собі ради. Аж завізвали пожарну сторожу. Струї холодної води пущені крізь вікна до келій успокоїли вязнів і покінчили бунт. В часі бучі згинув один вязень, бандит Юзеф Завадзький. Вбив його надком. Собоцінський, як він хотів кинути цеглою в голову поліціянта.

З Ню-Йорку повідомляють, що 29. липня у вязниці в Авбурн вязні вчинили бунт, який тривав цілу ніч. До цього часу відомо, що двох вязнів забито, а 12 втікло. 1.600 вязнів здобули вязничний арсенал і підпалили його. Вязні облили амоніяком двох тюремних сторожів. Бунт зліквідувало військо.

——o——

Свято на горі Маківці

„Маківка“ — те слово лишиться на все в серці кожного свідомого Українця. Там зложили свої буйні голови ці завзятці, що пішли „червону калину, що схилилася, піднімати, Україну визволяти з московських кайдан“. Тож уже від ряду літ святкуємо на цих дорогих могилках поминки наші народні. І цього року, хоч погода дуже була непевна, на святі Маківки зібралася велика маса людей. Вже кілька днів наперід Стрийський Пластовий Кіш розтаборився близько цвинтаря на Маківці, направив могили і вибудував вівтар. В неділю від вчасного ранку сходились дооколичні громадяни і прогульковці зі Львова, Стрия, Сколього та люди з ближчих і дальших сіл, хоч пр. прогульковцям зі Львова відмовлено залізничної знижки... Разом усіх людий було до 5.000.

Перед 12. годиною вполудне станув до

Поволи розмови припинилися, — все кругом утихло. Зворушення пращання й розлуки з усім, що миле й дороге серцю, у злуці з милим нічним холодом небаром заколисали до сну змучену молодь і серед нічної тиші було чути тільки спокійний віддих двацяти молодих грудей.

Тільки Младен Райчев не спав. Йому це, як ми бачили, дівчина подала китичку квіток. Із перед очей, з уяви його не хотіла вступитися дівоча стать. Бачив її все таку, як в останній хвилині пращання: зі зарумяненим личком, змучену скорим бігом, з карими, огнистими, стривоженими очима, вогкими зі зворушення — з червоними як коралі губоньками, що на них дрижали солодкі, а не висказані слова пращання. Рука його пригортала квітки, що їх вона дала йому в останній хвилині й дріжала ще від стиску її руки. В його душі повстало якесь недовідоме, тужне почування, якесь гаряче бажання, щоб когось побачити, комусь щось сказати, щось неозначене, невловиме, це що лежало в нього каменем на грудях. Здавалося йому, що душа, що серце його, що він сам лишився тамечки на двірці, а тутечки є якийсь інший, незнаний йому Младен.

Його мука мала джерело в цьому, що кілька останніх днів не бачив Цанки, побачив її тільки в хвилі відізду й то на млі ока... Навіть одним словечком не перекинулися а стільки, стільки мали сказати собі перед розстанням! Та вона зявилася перед ним і зникла як сон. Так правдиво, як сонна мрія на яві!

Очевидне було, що бідна дівчина прибігла крадькома, щоб попращатися з ним — і ледво приспіла на час, а коли вдивлявся в неї, серце в ньої завмирало з болю та розпачу. Він сам був причиною, що її задержали. Вчера пішов до її батька, Милоша Каражелева, чорбаджії,[1] гордого та гнівного селянина, що часом мав добре серце й застав його саме, як відпроваджував гостей.

— Бай[2] Мило, відходжу завтра з нашими запасниками, прийшов, щоб попращатися з тобою й як у старшого попрохати благословенства.

Милош чорбаджія зчудувався. Бож довгі роки ненавидівся він із Младеновим батьком, завзятущим бунтарем, яким остав до смерти, людиною дуже впертою, та рідкої чесности.

Милош згірдно звав його комітa,[3] а в спадщині по батькови ненавидів він і Младена, що перебрав по батькові впертість і юнацтво тай неохоту його до чорбаджії, тож зчудувало цього останнього, чого Младен прийшов із ним попращатися й прохати в нього благословенства.

— А йдеш, то гаразд! Там зроблять з тебе людину. Покійний Райчо зробив із вас самих пеських синів. Боже, прости йому! — додав Милош.

— Бай Мило, тільки не говори лихо про мойого батька, досить допік ти йому за життя! — сказав Младен зворушеним голосом.

— Е! Що говориш, чиж він був дитина? А тепер, коли відходиш, то йди собі геть! — скричав Милош та обкинув юнака гнівним поглядом.

Младен не уступився. Брусоватість чорбаджії відбилася об його впертість, як об скелю. Обізвався рішучо:

— Я піду, та заки піду, маю сказати тобі два слова, що їх ти повинен добре затямити собі.

— Говори, побачимо.

— Коли верну живий із війська...

— А коли не вернеш, з цього не буде діри в небі — перебив йому гостро Милош.

— Та коли верну, засватаю твою Цанку. Тямиж, не дай її нікому аж до цього часу.

(Дальше буде).

——o——

[1] Чорбаджія — по турецьки господар, багач.

[2] Бай, тільки що наше дядьку, татусю.

[3] Коміта, так звуть Турки всіх, хто бунтується проти турецької влади й бажає скинути турецьке ярмо.

польової Служби Божої о. Чемеринський. По Службі Божій оо. Галькевич, Попель, Мудрий, Масяк, Сивак, Смочило і Чемеринський відправили під проводом о.Притуляка зі Сколього парастас. Дуже гарну проповідь виголосив о. Чемеринський. По проповіди на знак пошани для поляглих запоряджено одномінутну мовчанку.

В поминках взяли участь бувші члени У. Г. А. і У. С. С., пластові курінї „Червоної Калини“ і „Ордену Залізної Остроги“, процесії з Головецька, Грабівця і Славська та великі маси народу. Люди були з жовто-блакитними відзнаками, на яких вибита дата крівавих боїв на Маківці. На хрестах зложено вінці від Пласту, від організацій Сколього, Орави, Гребенова й ін. Співав злучений хор з Синевідська та Конюх. Порядок був зразковий. Поліція не мала притоки до вмішування.

Були й прикрі пригоди: як ось поліційні агенти придержали п. Івана Белдика, американського громадянина, який робив кінові знимки зі свята, маючи на це дозвіл від польської влади й придержали його на станиці поліції.

Загально свято пройшло дуже гарно. Воно було численнє й виявило наглядно, що культ Маківки росте в нашому народі з кожним роком. *З. Д.*

——o——

Про Англію

Від довшого часу читаємо в часописах про спір Англії з Єгиптом. Тому на часі буде подати дещо про ці дві країни. Тут пишемо про Англію, а в окремій статті про Єгипет.

Чим Англія здобула собі так великий вплив в світі, що нині всі мусять з нею числитися?

Сама Англія називає себе урядово Великою Британією, а се від того часу, як в р. 1707 получилася з Шотляндією. Англія і Шотляндія находяться на великім острові, що лежить на захід від Европи. Вправді остров цей є висунений досить далеко на північ, але західний морський вітер як і тепла струя морська, що власне коло Англії має свою дорогу справляють, що тут царить вічна зелень так зимою як літом. Краєвид англійський має в собі рівнож особливше се, що дерева ростуть тут на безмежних луках осібно одно від другого віддільно і край виглядає як один великий парк. Англія се морська країна. Ні одна місцевість не є віддалена від моря далеко. Найбільше тут можна бути віддаленим від берега о 120 км. або 16 миль. Люди в кождій місцевости можуть мати свіжу рибу що дня.

Як у нас так і в Англії жили зразу Кельти. Та в нас із Кельтів не лишилося ні сліду, а в Англії останки давних Кельтів маємо ще нині, хоч і там їх дуже вже маленько, бо англійська народність витворилася з народів, що прийшли значно пізніше з Европи. Тому, що край є замкнений зі всіх сторін водою то дуже скоро утворилася тут одна держава. По відкриттю Америки для Англії було власне найвигіднійше провадити торговлю з новим світом. При тім Англійці були супроти противників все беззглядні. По знищенні еспанської фльоти то зн. кораблів в р. 1588 Англія стала силою на морі. Вже в р. 1600 засновує Східноіндійську компанію. Хоча Англія провадила війни з европейськими державами, то сама ніколи ворога в себе не мала. По семилітній війні з Францією в р. 1763 загорнула також і східні Індії і так стала одною з першорядних держав. Відтак Англія систематично позанимала всі місцевости, які на континентах мали найбільше значіння і так запевнила собі світову торговлю.

Нині має Англія під своєю владою одну пяту часть верхні цілої землі, а одну четверту часть всіх людей. Сама в своїм краю має заледви 44 міліони людей на 200 квадратових кільометрах. Найбільше кольоній має в Азії та Африці.

Свою могучість завдячує Англія торговлі. Торговля в Англії стоїть найвисше з поміж всіх европейських країв, як се пізнаємо з отсего порівнання:

	Англія	Франція.
промисл.	46	34
торговля	24	9
рільництво	9	44

Був час, що Англія хотіла загорнути Францію для себе. Оборонила тоді Францію дівчина Іванна Дарк звана Орлеанською Дівицею, що про неї ми писали недавно. В світовій війні коли Німеччина нарушила невтральну Бельгію, Англія прилучилася до Франції. Однак по скінченню світової війни як зразу змагала сама до цілковитого знищення Німеччини, так потім здержувала Францію від насильної політики зглядом Німеччини і на мировій конференції в Лондоні признала плян відшкодовання уложений американським інжиніром Девсом. Так остаточно закінчила спори послідної світової війни.

Сьогодні Велика Британія надала своїм колишнім більшим кольоніям повну самоуправу, так що вони є тільки в союзі з Англією й лучить їх з нею тільки спільний володар, король Великої Британії.

——o——

Поширюйте „Правду“!

К. К. 26

Св. Апостол Павло

Рано встав покріплений на тілі й на дусі. Спокійно вже перебув день.

А другої ночі, як тільки заснув, явився йому Христос Господь і каже:

— Бодрися, Павле! Як бо ти свідкував про мене в Єрусалимі, так маєш свідкувати й у Римі.

А Жиди садукеї не засипляли справи. Деякі зпоміж них зробили заговір. Вони клялися: „Ні їсти, ні пити не будемо, поки не вбємо Павла Тарзянина“.

А було цих усіх заговірників більше як сорок.

Вони пішли до архиєреїв і старших жидівських тай кажуть їм:

— Поклялися ми клятьбою, ні їсти ні пити нічого, поки не вбємо Павла Тарзянина. Теперечкиж ви дайте знати тисячникові, щоб він завтра вивів його до вас, буцім то ви краще хочете пізнати його справу. Миж як тільки виведуть його з замку, нападемо та вбємо його.

Із боку стояв малий хлопчина, що прийшов на науку в святиню. Як почув, що говорять про Павла Тарзянина, відразу зацікавився: „Та цеж вони про мойого дядька говорять!“ і пильно слухав усего.

Був це син Павлової сестри. Не гаючи часу, побіг він у замок та прохав, щоб пустили його до його дядька Савла-Павла з Тарзу.

Впустили хлопчину, а він підбіг до Павла тай простягнувши руки закликав:

— Дядьку, дядечку!

Павло зірвався з задуми тай глянув на хлопця! Пізнав його, хоч бачив іще маленькою дитинкою. Дуже він був подібний до своєї неньки, до сестри Павлової.

— А ти відкіля тутечки взявся?! — закликав Павло радісно пригорнувши хлопця.

— Я дядечку тут у школі.

— А як ти довідався, що я тут?

— Я підслухав, дядечку, розмову заговірників на твоє життя й того прийшов тут, щоб тебе остерегти, а що ти є в Єрусалимі, то я не знав, а то бувби скоріш навідався до тебе.

І оповів Павлові все ,що підслухав.

— Дякую тобі, малий — каже Павло сестрінкові. — Підиж тепер та скажи це, що ти чув, тисячникові.

І сказав Павло сторожі, що хоче говорити зі сотником. Сотник зараз прийшов, а Павло каже йому:

— Відведи цього хлопця до тисячника! Він має щось дуже важне сказати йому.

Сотник узяв хлопця за руку й пішов із ним до тисячника. Як прийшов каже тисячникові:

— Вязень Павло покликав мене й просив привести до тебе цього хлопця. Він має тобі щось сказати.

Тисячник узяв хлопця за руку й відійшов із ним в окрему кімнатку тай питає:

— Щож ти маєш сказати мені?

А хлопець каже:

— Жиди змовилися просити в тебе, щоб ти завтра привів Павла до них у раду, буцім то, щоб краще розпитати в нього про це, що йому закидують. Тиж не слухай їх, бо це на Павла засідається більше як сорок заговірників, що доти не спочнуть, доки не вбють його. І тепер готові вони та дожидаються, щоб ти тільки випровадив Павла на вулицю.

Задумався тисячник:

— Клопіт мені, малий, із твоїм дядьком. Не знаю защо Жиди так напосілися на нього, чим провинився він, що аж убити хочуть його — каже.

Тут хлопець:

— А бо він інакше навчає в справах віри, як вони.

— А так?! Ну, це мене ніщо не обходить. Я можу його й сьогодні пустити на волю.

Стрівожився хлопець:

— Ти випустиш його, а Жиди вбють.

Боротьба селян з радянською владою

Совітські часописи доносять з ріжних сторін СРСР про перешкоди, на які натрапляє „хлібозаготовка" з нового збору. Селяне не хотячи віддавати збіжа за низькі урядові ціни, випродують його масово приватним спекулянтам, котрі платять ціни два рази вищі від урядових цін. Занотовано багато случаїв, що селяне ховають збіже перед реквізицією. Часто селяне нищать збіже, збирають недоспіле і годують ним худобу. Було багато случаїв, що селяне нищать збіже на чни в рільних комунах. Роблять це в ночі, мстячись в цей спосіб на комуністах, котрі ведуть колективну господарку на ґрунтах, що давніше належали до селян. Радянські власти, використовуючи китайсько-совітський спір наклинують людність, щоб вона добровільно віддавала збіже, потрібне для оборони СРСР перед „китайськими імперіялістами". В фахових кругах твердять, що збіжева політика Совітів скрахувала. Репресії проти кулаків, котрі дотепер доставляли 60 проц. збіжа викликали велике негодування серед людности, котра волить ховати або й знищити збіже, ніж віддати його Совітам.

——о——

Італійські літаки над Францією

Французькі часописи подають, що 2. ц. м. вчасним ранком в околиці Гренобль відділ італійських військових літаків перелетів поза італійсько французьку гряницю десять кільометрів у глибину Франції. По якомусь часі літаки вернули назад в Італію. Тоді в цих околицях відбувалися літні маневри французьких військ. Значиться італійські військові летуни підглядали французькі маневри.

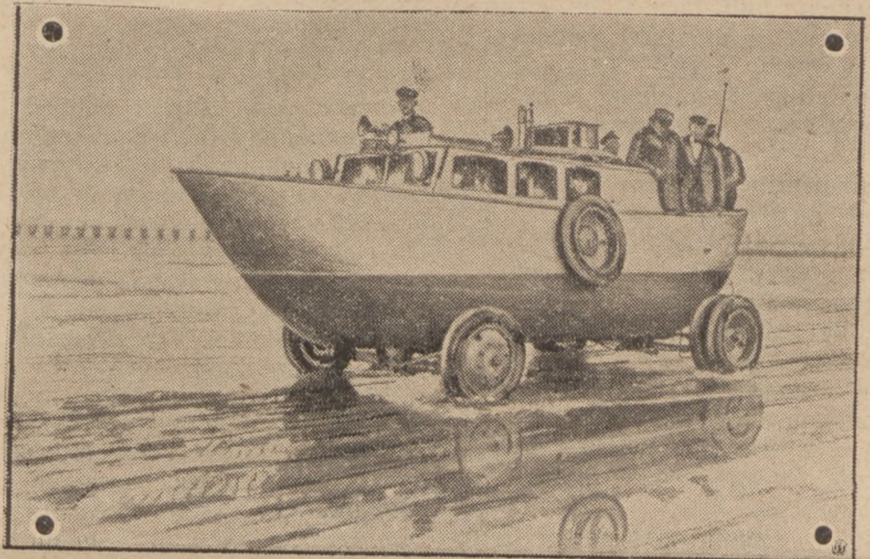
Єгипет

В св. Письмі чуємо часто про край Єгипет. В старім завіті патріярх Яків поселився зі синами, утікаючи перед голодом, який тревав 7 літ всюди. І Христос уходив до Єгипту перед царем Іродом. В день зіслання св. Духа Апостоли проповідали перший раз зібраному народови між яким були також і паломники з Єгипту. Щож то є той Єгипет і яка його історія?

В Африці там, де вона припирає до Азії і з нею лучиться, є невеликий край Єгипет. Положений Єгипет здовж ріки Нілю. Ніль се найдовша ріка на світі, а в Єгипті вона вже і вливається до Середземного моря. Ніль що року виливає і своїм намулом покриває цілі околиці. На тім то намулі родилася найкрасша в світі пшениця. Люде тут були змушені від давна до будовання каналів, які реґульовали Ніль і його виливи. Будували від давна величаві будівлі з каміння, а що важнійше — стіни сих палат покривали численними написами. З тих написів довідуємося, що Єгипет переходив в старині три доби (епохи).

Перша його доба, се час від найдавнійших королівських династий, аж до часу як Єгиптом заволодів пастирський нарід Гиксоси. Король Менес, що получив долішний Єгипет з горішнім жив в році 3.300 перед приходом І. Христа

САМОЇЗД-СУДНО.

Одно німецьке підприємство виробило самоїзд, що є злукою самоходу з човчом. Самоїзд їздить суходолом як самоїзд, а водою як судно. Наш образок представляє, як самоїзд їде.

— Правда твоя, хлопче! Бачу ти розумний вдався. Тай гарно, що ти так за дядьком стоїш. Будемо рятувати твого дядька. Іди спокійно до дому. Та вважай не кажи нікому, що ти говорив зі мною.

— А вжеж, що не скажу — впевнив хлопчина, тай поклонився тисячникові й вийшов.

А тисячник покликав двох сотників і дав їм приказ:

— Приготовте дві сотні війська. Підете в Кесарію. Також візьмете сімдесять кінних і дві сотні стрільців. Всі, щоб були готові на третю годину ночі. Поведете до старости Фелікса, вязня Павла. Приготовте для нього скотину, щоб посадивши на неї Павла, відвели його ціло в Кесарію.

Потім сів писати листа до старости Фелікса.

Написав так:

Клявдій Лізіяс вельможному старості Феліксові — радуйся.

Чоловіка цього схопили Жиди й мали його вбити. Та я ще в час наспів із військом і вирятував його, довідавшися, що він римський горожанин. Бажаючи довідатися про причину за що його обжаловують, впровадив я його на жидівську раду. Так пізнав я, що обжаловують його про питання їх закону. Та ніякої вини достойної смерти, або кайданів нема в ньому. Колиж довідався я про заговір, що мав бути від Жидів на цього мужа, зараз післав я його до тебе, звелівши й цим, що обжаловують його, говорити перед тобою, що закидують йому. Оставай здоров.

Вояки нічю вивели Павла в місто Ме Яркон, що його Римляне перезвали на Антіпатріс.

Рано передав сотник Павла кінному відділові, а сам із піхотою вернувся в Єрусалим.

Кінний відділ повіз Павла в Кесарію. Старшина відділу повів Павла перед старосту Фелікса та вручив старості листа від Клявдія Лізія.

Староста прочитав листа, а потім спитав у Павла:

— З якої ти країни?

— Я родом із Киликії — відповів Павло.

А Фелікс на це:

— Слухатиму тебе, як прийдуть твої винувателі

Потім покликав начальника Іродової преторії й каже:

— Бережи цього Павла в преторії, поки я не покличу його.

Пять днів довелося Павлові дожидатися приходу своїх обвинувателів. Пятого дня прийшов архієрей Ананія з речником Тертилом.

Як станули перед Феліксом, оба відразу стали говорити проти Павла.

Та староста дав знак рукою, щоб перестали говорити й каже:

— Говоритимете, аж приведуть цього, що його обжаловуєте.

І велів привести Павла.

Як привели Павла, каже староста до Ананії й Тертила:

— Тепер говоріть!

Почав винувати Тертил.

— Зазнаючи через тебе — говорив він — великого спокою й усякого добра, що його одержав наш нарід із твоєї ласки, ми приймаємо це все й усюди з великою дякою. Знаючи твою прихильність до нас сподіємося, що й тепер вислухаєш нас і задовільниш наше прохання. Не будемо довго докучати тобі. Прохаємо, будь ласка, вислухай нас у коротці. Ми пересвідчилися, що цей Савло-Павло зараза й бунтар між усіми Жидами по всій римській державі й провідник Назорейської єресі. Він зважився навіть опоганити святиню. Ми схопили його й хотіли судити по нашим законам. Та тисячник Лізіяс прийшов із військом і відняв його в нас та звелів нам іти до тебе.

На це Фелікс:

(Дальше буде).

——о——

отже ще на 1.000 літ перед Авраамом. Він вже належав до третьої королівської династії. Королі з четвертої династії були такі могутні, що побудовали собі величаві гробівці, в формі великанських пірамід, які доховалися до нинішних часів.

В другій добі середній підлягав Єгипет Гиксосам. Тоді були тут Ізраілитяне. Знаємо історію Єгипту з біблійних оповідань про єгипетського Йосифа і його 11 братів.

В третій добі Єгипет дійшов до великої сили. Се вже були часи Мойсея. В св. Письмі єгипетський король названий є фараоном. Однак се не означає імени короля. Фараоном називали тоді кождого пануючого в Єгипті. Цей фараон з яким говорив Мойсей приходить в історії під іменем Тутмозиса. Було се в році 1500 перед різдвом Ісуса Христа. Це були найсвітліші часи для Єгипту. Фараони володіли ще над Арабією, Етіопією і Сирією. З тих часів найдено одну королівську гробницю, яка свідчить про велику культуру в тодішніх Єгиптян.

По найвисшім розвитку переходила влада над Єгиптом з рук до рук, аж доки в 30 р. перед різдвом І. Христа не заволоділи тут могутні тогді Римляне.

Християнство ширилося в Єгипті дуже скоро. Тут також зацвило перше пустинне життя.

Однак в р. 641 прийшли тут Турки і Єгипет відпав від церкви.

Тепер є в Єгипті королем Фуад І. але підлягає Анґлії й тому проти Анґлії там боротьба.

Релігію в давнині визнавали Єгиптяни поганську. Вони кождому божкови признавали іншу силу, а представляли їх собі в людському виді, та зі звірячою головою. Називалися ці боги Ра, Амон, Озіріс, Ізіс, Сет, Горус, Атум і т .д. Озіріс судив кожного чоловіка по смерти, однак душа померщого тільки так довго могла по смерти жити, як довго утрималося тіло. Тому Єгиптяни бальсамували тіло померших старанно так, що ці тіла до нині ще удержалися. Такі забальсамовані тіла зовуть муміями.

В палатах Єгиптян були величаві салі, подвіря, колюмнади, алеї і великі сфінкси, себто камяні льви з людськими головами.

Давнійше мова Єгиптян була хамітська, тепер є арабська. Сьогодні має Єгипет 13 міліонів населення, майже самих музулман Столиця їх є Каїро. Народній герб білий півмісяць з трома зірками на зеленому полі.

——o——

Переписка Адміністрації

о. Золотий Захар, Чорний Потік. Справа вияснена. Передплата за „Правду“ вирівнана по кінець лютого 1930 р.

П. Сенюк Григорій, Давидківці. Лист одержали. Починаємо висилку по 5 чисел від ч. 33. Не розпродані примірники просимо нам вернути. Залеглість просимо вирівнати в найкоротшому часі.

Присилайте передплату!

„Совбур!“

Вгадайте, дорогі читачі, що се за біда. На кожний випадок не думайте, що слово се значить тільки, що наше: бовдур. „Совбур“ се нове слово большевицьке, скорочене з „совітський буржуй“.

Отож виявилося, що й серед „чорноробочих“ большевиків і червоних комісарів є багато багатирів і буржуїв, як се й колись за царських часів бувало. Червоний комісар „товаріщ“ Луначарський їздить сальоновими ваґонами й каже затримати відхід поїзду в приписиній порі, бо він не думає перервати своєї розмови, яку веде на стації. Отже сотки подорожних нетерпеливо ждуть відїзду і спізняють, бо „товаріщ“ комісар потребує вибалакатись... Таж такими „панами“ не були за царських часів навіть такі великі „буржуї“, як члени царської родини. Та ба!

А от недавно, як пишуть большевицькі часописи, Центральний Комітет Комуністичної партії вчинив остру догану високому большевицькому урядникови „товаріщу“ комісареви Флорінському за „буржуазійний спосіб життя, що дуже ріжнився від життя робітників і селян. Флорінського оскаржують за те, що він видавав великанські гроші на уряджування обідів для заграничних дипльоматів. Флорінський думав навіть на протязі сего літа вибратися в подорож по европейських державах, щоб там ліпше придивитися до „буржуазійних“ церемоній в міністерствах заграничних справ, очевидно на те, щоб такі церемонії й у себе в Москві запровадити.

От Вам, дорогі читачі, картина з життя „совбурів“, отих буржуїв, що рівночасно є большевиками, комуністами й приятелями „бідного, визискуваного пролетаріяту“. Коли згадаємо, що й сам вожд большевиків, приятель Лєніна, Лейба Троцький, сидить тепер за гроші „чорноробочих“ у найбільш елеґантнім готелю в Царгороді та видає тисячі на удержання своє і своєї родини, коли додамо до того ще й ту обставину, як то „декотрі“ конзулі у Львові приймають українських большевицьких наймитів, (котрі відтак у ґазетах виписують славославя про большевицький „рай“ для бідних і визискуваних) на величавих бенкетах та гостять їх дорогими стравами, „ікрою“ та шампанськими винами, тоді хіба зрозуміємо, що се таке „совбур“ і яка то пекольна брехня наших большевицьких прихвостнів про всі большевицькі „гаразди“ на Великій Україні і в Росії.

——o——

Опиханого паноньку,

або як сербський селянин будував громаді школу.

Є в нас така сміховинка, де оповідається, як пан обіцяв бабі подарувати просо, а вона питає в нього: „Чи опихане, паноньку?“ Щось таке довелося зазнати й сербському селянинові, що задумав побудувати в своєму селі школу й подарувати її громаді. Сталося це в селі Гвозденовичах, біля Валієва в Сербії. Селянин Мілютон Савич рішився поставити своїм коштом школу в Гвозденовичах. Грошей на будову багато не мав, однак дав ґрунт і працю, його свояки помогли йому і цього року в осени школу відчинять. Коли Савич рішився поставити школу, написав до міністерства освіти, що хоче поставити будинок на 4-клясову школу з мешканням для вчителя і дати її громаді даром. Міністерство освіти відіслало Савичеве подання шк. окр. комітетові у Валієві, який завізвав Савича та сказав йому, щоб поставив бодай 6-клясову школу, далі, щоби зобовязався дати для школи лавки й усі наукові прилади, а передовсім щоб заплатив зачет в сумі 2.200 динарів, аби шк. комітет міг комісійно переглянути будівельну площу. Савич на це сказав, що чейже вистане, коли він хоче виставити будинок, який коштуватиме 300.000 динарів і подарує його громаді; коштів на комісію він платити не буде та поставить школу без комісії. Колиж зажадав плянів під школу, сказали йому, що мусить за них заплатити 3.000 динарів і 1.500 динарів за три комісії, які переведе окружний інжинір. На це Савич знов сказав, що коли так, то побудує школу, без плянів і без інжинірів, а платити не буде. І в близькому селі Марківцях, де є новітня зразкова школа, позичив собі будівельні пляни та поїхав у Білгород, де в міністерстві освіти спитався, чи можна на основі цих плянів будувати школу. Коли дістав притакуючу відповідь, наняв хорватського будівничого й обидва взялися до праці. Нині вже школа стоїть, а на ній пишається марморна таблиця з написом: „Народня гвозденовицька школа. Цю школу побудував своїми коштами та на своїй землі Мілютин Савич із батьком Марком, синами й унуками та подарував її громадянам громади Гвозденовичі на вічну памятку свого стрия Йована Савича“. В осени зачнеться вже в цій школі наука. Покищо ходитиме до неї понад сто учеників.

——o——

Цікава всячина

Сорок літ лікувалася в шпиталі.

У міському шпиталі м. Цюриха в Швайцарії померла одна пацієнтка, яка була на лікуванні в шпиталі без перерви 40 років. Лікувалася вона від якоїсь таємничої хвороби мозку.

Дерева також хорують і потребують лікарів.

Так каже американець Джан Девей в Огайо. Тому став він лікарем дерев. Є він знаменитим знавцем дерев і прийшов до переконання, що дерева, як і люди, потребують часом, щоби коло них ходити, доглядати їх. Нині робить цю роботу на великі розміри і має 75 аґентів, які лікують дерева по всіх усюдах. Вони мають знамениті прилади, серед яких не хибує і мікроскопу. Джан Девей охоронив своїми способами 90 проц. дерев у центральному парку в Ню-Йорку. Нині його товариство в торговельнім і науковім світі так знане, що обороти цього товариства доходять до міліонів.

Щурі напали на робітника.

У Варшаві підчас оглядин каналів міський робітник С. Рашевський в околи-

ці Мирановських гачисленних гаь наткнувся на велику кількість зголоднілих щурів, які, побачивши світло ліхтарні збіглися з усіх боків і напали на робітника. Хоч робітник боронився дерев'яною міркою, кількість щурів зростала з кожною хвилиною. Крики бідного робітника почули товариші, які недалеко працювали і врятували його від неминучої смерти. Рашевського винесли з каналу непритомним. Завдяки швидкій лікарській помочі, життю його не загрожує небезпека. Негайно після випадку впустили багато собак, які знищили біля 1000 щурів.

Цирковий ведмідь пожер дитину.

В місцевости Вандшпек у Німеччині, трилітня дитина, полишена без опіки, підійшла до освоєного й прикованого ланцюгом до паля ведмедя мандрівного цирку. Циркова обслуга зайнята розбиранням намету й не звертала уваги на радісні бурмотіння ведмедя, що доходили зпоза полотняної стіни. Аж коли освійник звірят хотів дещо пізніше ввести звіря в клітку, побачив, що ведмідь облизується та в лабах держить кістку. Голова дитини, що лежала побіч, вказувала на страшний пир ведмедя. На приказ поліції, що побоювалася кровавих виступів мешканців міста, цирк зараз покинув місто. Передтим освійник убив ведмедя, хоч через те потерпів велику втрату, бо танці ведмедя приваблювали гостей до цирку. Винна тут служба цирку, що не доглядала за ведмедем, та винні й батько й мати, що лишили малу дитину без опіки.

Украли заразники недуг.

В наукових лікарських інститутах переховують у щільно замкнених посудинах заразники недуг на це, щоб на них досліджувати їх шкідливість та могти знаходити способи, як нищити недуги та ліки проти цих недуг. Такі заразники дуже стережуть, щоб не попалися в непокликані руки. — З Харкова повідомляють, що там пропав пакет з тубками мікробів тифу, холери, шкорбуту і т. п. Пакет пропав в часі перевоження річей Бактеріольоґічного Інституту. Він упав із тягарового авта, а коли запримітили, що його нема, виявилося, що хтось підніс пакет і сховав його. Міліція шукає знахідника небезпечного пакету, побоюючися, щоби зазаразків не поширено.

Ось так необережно обходяться на Радянщині з такими небезпечними річами.

——о——

Данилка Сокири слово щире

Вже жнива прийшли до нас! Праці це гарячий час, звиваєшся, як бджола, густо піт тече з чола, бо страх пражить сонце Боже... Та воно нам не вороже — помогло на гарні жнива, Божа ласка це правдива: минули нас тучі, гради, наша праця не пропаде! Хоч тріщала добре спина, як минула хуртовина, нагороду дасть нам поле, наповнить нам знов стодоли, хоч боліли руки й ноги, будуть стоги, обороги... Лиш біда одна у нас, що в теперішній вже час, людям жити тісно стало, стало людям землі мало. Докола, як мережі, вються густо вузькі межі, де літ тому пятьдесять збирав один, тепер пять! Та це правда, що тоді неодин жив у біді, хоч мав поля він чимало, на життя не доставало, бо хоч поля більше мав, меньше жниво він збирав. Ходим краще коло ниви ми тай краще маєм жниво, як прадіди і діди й не лякаємся біди, не страшні нам її псоти, вміємо біду бороти: є в нас кооперативи, господарські є кружки, (не буде біді наживи!) й пожиточні є книжки, є й часописи правдиві, христіянські, не фальшиві — то оружжа на біду... Та я дальше ще піду — наша земленька багата, порятує нас, як мати! В неодному в нас селі, ріжні скарби є в землі: сіль і нафта, земний віск, ба й цілющі води, завидують скарбів цих нам чужі народи. Та, біда, зі скарбів цих ми не користаєм, користає чужина, а ми дулю маєм! Та поволи вже і ми беремо на розум, хоч поволи, правда, страх, мов воловим возом. Перше Черче примір нам дало, що робити, щоб зі скарбів у землі, самим можна жити. Заложили спілку там, купіль збудували, де недавно ще багно й трясовиння мали. І земля, що йшла в селі все на поневірку, заробіток вже дає, має в собі сірку й інші ліки — тож з усіх усюдів лічитися їдуть вже у те Черче люде. Кілько, кілько скарбів ще наша земля має, та марнуються вони, бо ніхто не знає! А хоч знає, то не дбає, скарбів не шукає, аж приходить чужина, скарби добуває. Тоді всі ми: „Ах, ах, ах! Вхопив нам з під носа! Злі ми на чужинця страх, поглядаєм скоса! А вина тут не його, тільки наша власна — наша винна нездарність й повільність нещасна!

Та що було дотепер, нехай не вертає, нехай меткість в нас тепер грає водограєм. Гей, учені наші, ви в хаті не дрімайте, тільки скарбів у землі у рідній шукайте. А ми, браття, всі разом берімся за діло, добуваймо скарби ці пильно, вміло, сміло — одностайно, згідно, враз, а засяє і для нас щаслива година, розівється рідний цвіт, аж зчудується ввесь світ, прийде рідне жниво і засяє сонце, у наше віконце, ворогам на диво. Та не зробить цього крик, ані лайка, ані рик всіх аґітаторів, тільки труд, лиш пильна праця, бо, де згода, там все вдасться! Де є згода, там є Бог, в серцях Божий є чертог. Тож гонім від нас незгоду, гонім свари, гонім чвари — вони вороги народу, вони нам від чорта дари! Божу поміч призиваймо тай не опускаймо рук, так вперед все поступаймо і горнімся до наук — а поверне краща доля на врожайні наші поля і зросте народу сила. Такий зазив йде до вас, у гарячий жнива час **Сокири Данила.**

——о——

Господарські поради.

Жаб і ропух

не слід проганяти з города. Противно ми повинні тішитися, що вони є в городі, бо вони найкраща городова поліція, яку тільки можна собі подумати. Жаби й ропухи виїдають із замилуванням слимаків, хрущів і всіх інших шкідників. Що вони йдуть на овочі прим. на полуниці, як то ще досі вірять люде, то це забобон, який треба поборювати як найзавзятіше.

Коротенькі господарські пригадки.

Давайте свиням, що ростуть, поросним льохам і цим, що кормлять молоді, до поживи що дня давку фосфорокислого вапна, або коли його є подостатком у поживі, вуглекислого вапна:

Збирайте льон, коли він ще жовтозеленої краски.

Стернища по озимому ячменеви засівайте зеленою пашою.

В часі, коли коні при звоженні збіжа, дуже струджуються, давайте їм частіше пити настоялої води.

На мокрі поля не гоніть овець.

В годівлі кріликів: держіть хліви й корита на поживу все чисто.

——о——

Елєктрична корова

Американська влада дала зробити величанську корову, яку будуть показувати на базарах, на господарських виставах і т.п. Сподіються, що цю корову за 2 роки побачить шість міліонів людей. Представлення відбуватиметься ось так: на сильний рик корови збереться публика. Заки люди будуть збиратися, корова хитатиме головою, вухами, рухати очима, пережовувати, махати хвостом, а коли люди вже зберуться, стане говорити, себто матиме відчит про процес витворювання молока в коровячому тілі, про те, як кормити корову, як ходити коло неї і т. д. Щоб виклад не був нудний, поведуть його в формі двоговору між коровою і господарем (також моделем). Щоби глядачі бачили, як корова травить в усіх чотирьох коровячих жолудках, зображені коровячі внутренности в прорізі, так, аби видно було діяльність поодиноких жолудків. В однім жолудку буде корм, другий буде той корм перемелювати, третій пересівати все це електрично. І вімя є отворене й у ньому видно, як малі посудини виділюють молоко, що збирається у більшій посуді. Відчит знятий на ґрамофоновій плиті, а репродукує його меґафон. При цьому корова рухає писком, а й господар рухає устами та головою. За кулісами стоїть „режісер", який електрично окремим апаратом кермує „представленням". На модель цієї корови відфотографували насамперед гарну корову, цю світлину значно побільшили, а потім зробили фіґуру автоматичної корови. Таксамо робили з моделем господаря. Американська влада розуміє, що для народнього господарства значить розумна господарка молоком, а з другого боку розуміє вона, що фармер та молочар радо приймають поради, коли рівночасно можуть і трохи забавитися.

Так дбає американська влада про зріст плекання коров та молочарства. Нема сумніву, що ці виклади „корови" причиняться чимало до кращого плекання товару, а тимсамим до збільшення витвору молока й видатки на „електричну корову" оплатяться.

——о——

БІРЖА

Доляр ам. 8.87, доляр канад. 8.79—8.80.

ЗБІЖЖА.

Ціни в золотих за 100 кґ. Пшениця 46—47, жито 26.50—27, ячмінь 24.50—25.50, овес 23—23.50.

НОВИНКИ

Дикунське нищення памятників воєнних героїв. Пишуть нам: В ночі з 25. на 26. липня якась невидима рука зірвала в селі Гиновичах, пов. Бережани, 5 таблиць з хрестів у честь поляглих, на яких б,в напис: „Борцям за волю України". — Також із Жовкви повідомляють, що там якась невидима рука розбила таблицю на дубовому хресті-памятнику, що стоїть на цвинтарі, де є 86 могил українських поляглих. На таблиці, як всюди у нас, був напис „Борцям за волю України" і видно, що той напис комусь не подобався... — Скрізь у культурному світі шанують памятники поляглих, хочби й противників. Непошанування, нищення памятників і хрестів на могилах цих, що впали в бою, свідчить тільки про некультурність...

Припинення сезонової еміґрації до Канади. З причини некорисного економічного положення в Канаді, яке там витворилося тому, що був неврожай, Еміґраційний Уряд припинив сезонову еміґрацію до Канади.

Затроїлися губами. Стоянівські селяни: Бр. Дичок, Вол., Марія й Ольга Борщівські затроїлися губами. Дичок помер 21. липня, інших вдалося врятувати.

Польща не буде вже винаймати лісів. Міністерство хліборобства знесе зівсім ряд приватних концесій на вируби державних лісів. Тільки в львівській дирекції не вимовить концесій. З виїмком львівського округа протягом одного року держава перейме вируби всіх лісів. Річно мають вирубуватп 7 і пів міліонів кубічних метрів.

Дурнів не сіють, самі родяться. Залізничий емерит Валентий Мікала з Ужеєвич б. Переворська приїхавши до Львова, переходив майданом Голуховських. Там приступило до нього двох невідомих людей і він купив від них золоту обручку за двацять золотих. Пізніше пересвідчився Мікала, що впав жертвою обманців, бо обручка була мосяжна. Вже тільки разів остерігали часописи перед такими обманцями, а все таки знаходяться дурні, що даються ошукувати. Справді: дурнів не сіють, самі родяться. Мудрий сказавби такому обманцеві: „Ходім до золотаря, як він ствердить, що це золото, то куплю", — а не купувавби на сліпо.

Жертви ґранати. Пастухи найшли на пасовиску в Угринові (пов. Станиславів) ґранату, що лежала там ще з війни. Обходилися з нью так невміло, що вона вибухнула й убила на місці 4 хлопців, а 4 тяжко ранила. Один із ранених помер по дорозі до шпиталю, 3 інші борються зі смертю. Нема надії вдержати їх при житті. Вибух був такий сильний, що шматки тіла хлопців найшли в віддалі на 15—30 кроків, а шматки з їх одягів висіли на деревах. На двацять кроків від місця вибуху сидів селянин із дитиною на руках і навіть його легко поранило. Дитина вийшла ціло. — Така сама нещаслива подія склалася в Іванівці біля Теребовлі. Михайло Мокрицький і Михайло Вівчар найшли на полі гарматнє стрільно. З цікавости стали його розбирати та спричинили взрив. Відломки стрільна розшарпали тіла обох хлопців на шматки, так що оба згинули на місці.

В селі Яцковичі (пов. Зборів) найшли хлопці на пасовиску ручну ґранату, що там лежала ще з часів світової війни. Найстарший з хлопців узявся розбирати ґранату молотком і ножиком. Ґраната вибухла. Сила вибуху та відломки ґранати спричинили страшну масакру серед хлопців. Вісьмох їх упало, пошарпаних і окровавлених. Шістьох небаром померло наслідком ран і упливу крови. Двох тяжко ранених заосмотрив лікар, привезений зі Зборова. Крім того кількох інших було лекше ранених. Одного з тяжко ранених, Миколу Микулишина, привезли до Львова до шпиталю. Стан його безнадійний.

Відгомін протижидівських буч. Прокуратор при львівськім окружнім карнім суді виготовив уже акт обвинувачення в справі ексцесів, яких допустилися польські академики, що здемолювали будинок жид. ґімназії, жидівський акад. дім і друкарню й адміністрацію „Хвілі". На лаві обвинувачених засяде мабуть 32 академиків. Акт обвинувачення прокуратор передав судові, якого президент доручить його обвинуваченим. Колиб не зголошено спротиву упрвосильнення акту наступить до 8 днів, потім визначать речинець розправи. Обвинувачених боронитиме 14 адвокатів, членів Союзу Польських Адвокатів, під проводом д-ра Перацького. Ще не знати, кому віддадуть провід розправи, та хто з прокураторських референтів піддержуватиме обвинувачення.

Великі втрати на полях наслідком туч. Загальне заведення обезпечень одержало звідомлення про великі втрати, що їх заподіяли в останніх двох тижнях градові тучі. Головно потерпіли жита в воєвідствах тернопільському, люблинському та познанському. В деяких місцевостях знищили тучі понад дві третині всіх збіж.

Заборона привозу житньої й пшеничної муки. „Дневник Законів" містить розпоряд ради міністрів у справі заборони привозу пшеничної й житньої муки з заграниці до Польщі.

Протижидівські виступи в Ковні. Кореспондент „Берлінер Таґблят-у" доносить з Ковна, що в ночи з 1-го на 2-го серпня дійшло на передмістю Ковна до протижидівських виступів. Авантурники узброєні в револьвери і кріси ходили по вулицях і знущались в звірський спосіб над прохожими, котрих вигляд свідчив про жидівське походження. Около 20 жидів було тяжко ранених. Поліція мала заховуватись пасивно. Поінформований про це Волдемарас наказав перевести доходження.

Від папіроса згоріло ціле село. В селі Олекшичі під Волковиском згоріло 30 господарств. Страти сягають 300 тисяч золотих. Огонь повстав через необережне залишення папіроса в стодолі.

Самоходова катастофа. На гостинці в Ляхівцях, пов. Богородчани в переїжджаючім військовім самоході трісла вісь. Наслідком того самохід впав до рова й придавив їдучих ним жовнірів. Тажкі рани віднесли підстаршини: Антін Фрончак, Казимір Бєняк, Городиський, рядовики Стрілецький та Куциба й кантинярка 48 полку Щепанська.

Еміграція до Сполученних Держав П. А. Ґенеральний консулят Зл. Держав П. А. у Варшаві почав видавання віз еміґрантам на рахунок нового контингенту на 1929—30 рік. Досі видав уже 420 еміґраційних віз.

Закордонні паспорти — особам, зачисленим до „посполитого рушення". Військові власти повідомляють, що особи, залічені до „посполитого рушення" (зі зброєю або без зброї), при поданнях про видачу їм закордонних паспортів, не потрібують діставати спеціяльні позволення від військових влад на виїзд за кордон. В таких випадках при поданню про видачу закордонного паспорту належить зложити лише посвідку „поборової комісії" про зачислення до „посполитого рушення".

——х——

Смішне

Підозріле.

— Кілько хочете за сей автомобіль?
— 999 долярів!
— Ось маєте гроші!
— Я не можу приняти!
— Чому?
— Бо се для мене підозріле!
— Як то?
— Знаєте, ніхто не платить за самохід готівкою.
— То не приймете?
— Прийму, як двох ваших знакомих заручить за вас.

Заверниголова.

(Жидівський жарт).

Жид іде улицею і бачить, що двоє людий веде якусь оживлену розмову.

Отже наближуеться до них і підслухує.

Та бачить, що розмова для нього не цікава.

Отже відходить і махнувши рукою кликнув:

— Ет, не завертайте мені голови!

Діти.

— Чому ти не ідеш до школи, — Олюсю?
— Не можу, мамо!
— Чому, донцю?
— Бо не чуюсь добре!
— А де не чуєшся добре?
— В школі!

——о——

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення Редакція не відповідає.

Час відновити передплату!

Відповідальний редактор Антін Лотоцький. З друкарні Сп. „Діло", Львів, Ринок 10.